

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 0 6 2 5 0 1 1 2

JESENSKI ROK

GEOGRAFIJA

Izpitna pola 2

Petek, 1. september 2006 / 80 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca. Izpitni poli je dodana barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpisite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Odgovarjajte v povedih, ne le z besedo ali besedno zvezo. Odgovore vpisujte v za to predvidene prostore z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Pišite čitljivo. **Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.**

Ob nalogah je v oklepaju na desni strani navedeno možno število točk.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 2 prazni.
Barvna priloga ima 2 strani.

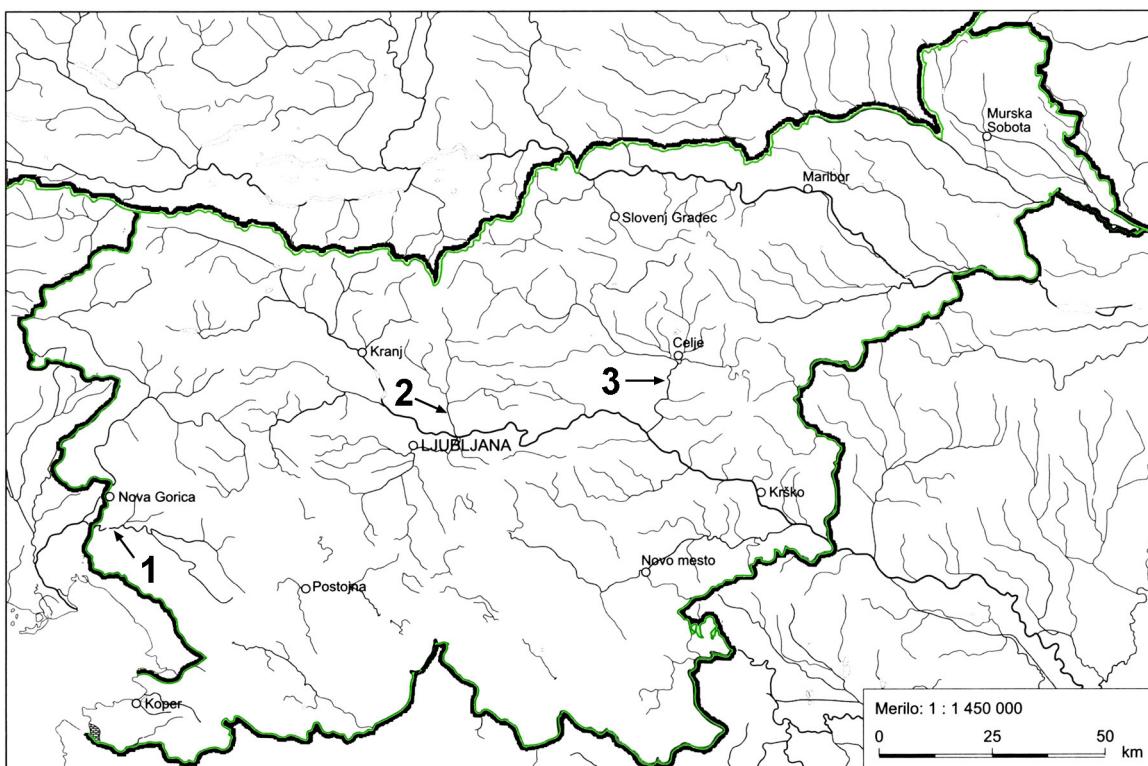

PRAZNA STRAN

D1 – SLOVENIJA

1. Na **karto 1**, ki prikazuje rečno mrežo Slovenije, vrišite **razvodnico** (po celotnem ozemlju Slovenije) med **Dravo** in **Muro**.

Karta 1

(Vir: Lipovšek, I., in drugi, 2002: Geografija Slovenije 1. Delovni zvezek, str. 20. DZS. Ljubljana)

(1 točka)

2. K številкам vpišite **imena rek**, ki so označene na **karti 1**.

1 _____

2 _____

3 _____

(2 točki)

3. Opišite vzrok, zakaj je reka, ki je na **karti 1** označena s **številko 2**, v spodnjem toku v **4. kakovostnem razredu**.

_____

_____

(1 točka)

4. K obliku podzemeljske vode vpišite ime **makroregije**, v kateri je posamezna oblika podzemeljske vode **najbolj razširjena**.

Podtalnica: _____

Skalna voda: _____

(2 točki)

5. Oglejte si nivo podtalnice na **sliki 1** in obkrožite pravilni odgovor.
Ali **slika 1** prikazuje **stanje podtalnice po daljem sušnem obdobju**? Svojo trditev utemeljite.

Slika 1

(Vir: Senegačnik, J., in drugi, 2003: Obča geografija. Delovni zvezek, str. 37. Modrijan. Ljubljana)

DA   NE

Utemeljitev: _____

(2 točki)

6. **Skalna voda** je veliko bolj ranljiva za **onesnaževanje** kakor podtalnica.
Pojasnite dva razloga za to.

1 _____

---

2 _____

(2 točki)

D2 – SLOVENIJA

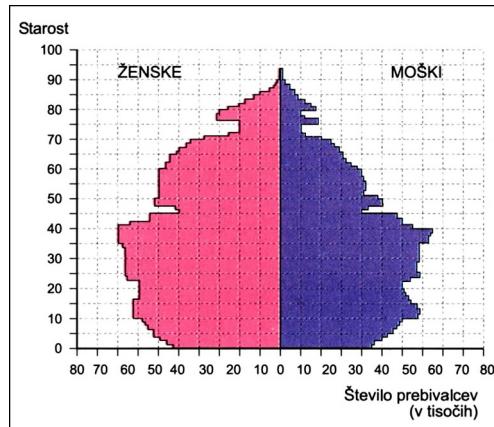
7. Leta 2003 je bila rodnost v Sloveniji 8,7 ‰, smrtnost pa 9,7 ‰. Kolikšen je bil **naravni prirastek**?

Naravni prirastek: _____ ‰

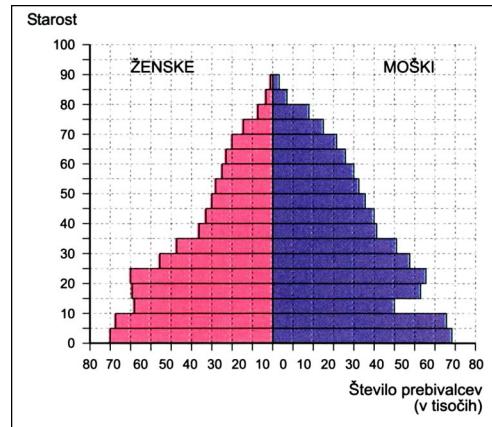
(1 točka)

8. **Grafi 1, 2 in 3** prikazujejo starostne piramide prebivalstva Slovenije za leta **1931, 1961 in 2001**. Ugotovite, katero leto ustreza posamezni **starostni piramidi**.

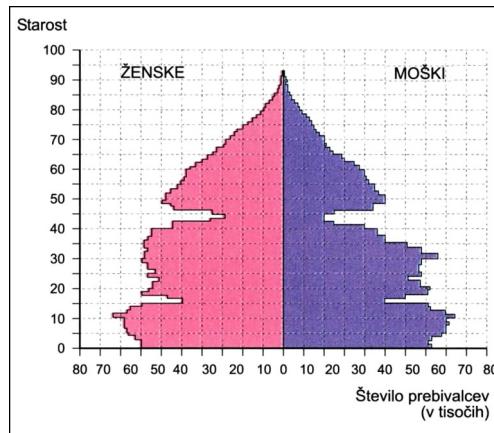
Graf 1

Graf 2

Graf 3

(Vir: Geografski atlas Slovenije za osnovno in srednje šole, str. 71. Tehniška založba Slovenije. Ljubljana, 2004)

1 _____

2 _____

3 _____

(2 točki)

9. Opišite **dva ukrepa**, s katerima lahko država v prihodnje spodbuja **večjo rodnost** Slovencev.

1 _____
_____

2 _____
_____

(2 točki)

10. **Opisu v tabeli pripišite ustrezen pojem**, ki ga izberete med naštetimi.

Begunci	Emigranti	Zdomci	Imigranti	
Opis	Pojem			
Ljudje, ki so se priselili v neko državo.				
Ljudje, ki so na začasnem delu v tujini.				
Ljudje, ki so bili zaradi političnega, verskega in rasnega peganjanja ali naravne nesreče prisiljeni zapustiti domovino.				
Ljudje, ki so se iz različnih vzrokov izselili iz neke države.				

(2 točki)

11. Po letu 1960 je Slovenija postala območje priseljevanja delavcev iz republik nekdanje Jugoslavije. Opišite eno od **posledic** njihovega priseljevanja v **Sloveniji**.

(1 točka)

12. Po 1. svetovni vojni so se Slovenci izseljevali predvsem v **ZDA** in **Kanado**, po 2. pa večinoma v **Argentino**. Pojasnite **glavni razlog za izseljevanje** v posameznem obdobju.

Po 1. svetovni vojni:

Po 2. svetovni vojni:

(2 točki)

E1 – SLOVENIJA

13. Poimenujte **regiji Visokih dinarskih planot**, v katerih sta v **prilogi 1 (Priloga k Izpitni poli 2)** vrisani črki **A** in **B**.

A _____

B _____

(2 točki)

14. Opišite dva **vzroka**, ki vplivata na velike zaloge **pitne vode** na območju **Javornikov**.

1 _____
_____

2 _____
_____

(2 točki)

15. Imenujte **različni naravni znamenitosti** Rakovega Škocjana in Cerkniškega polja.

Rakov Škocjan: _____

Cerkniško polje: _____

(2 točki)

16. Poimenujte dva **procesa**, ki vplivata na **nastanek kraškega polja**, in **prevladujočo kmetijsko panogo** za to površinsko kraško reliefno obliko.

Procesa:

1 _____ 2 _____

Kmetijska panoga: _____

(2 točki)

17. Opišite, zakaj so **kraška polja najgosteje poseljeni** del Visokih dinarskih planot.

_____
_____
_____

(1 točka)

18. Na **Babnem polju** so doslej dvakrat namerili $-34,5^{\circ}\text{C}$, kar je uradno najnižja izmerjena temperatura v Sloveniji. Pojasnite **vzrok** za tako **nizke temperature** na tem polju.

(1 točka)

E2 – SLOVENIJA

19. Imenujte tri rudarska naselja v **Črnem revirju**.

1 _____

2 _____

3 _____

(1 točka)

20. **Priloga 2 (Priloga k Izpitni poli 2)** prikazuje dolinske prehode med Ljubljansko in Celjsko kotlino. Imenujte s črko **A** označen pomemben **preval**.

_____

(1 točka)

21. Ali območje v **prilogi 3 (Priloga k Izpitni poli 2)**, ki je označeno z **zeleno barvo**, predstavlja **sinklinalo** ali **antiklinalo**?

_____

(1 točka)

22. **Obkrožite geološko obdobje**, v katerem je nastala večina **zemeljskih plasti** na območju, ki je v **prilogi 3 (Priloga k Izpitni poli 2)** označeno z **zeleno barvo**.

Mezozoik

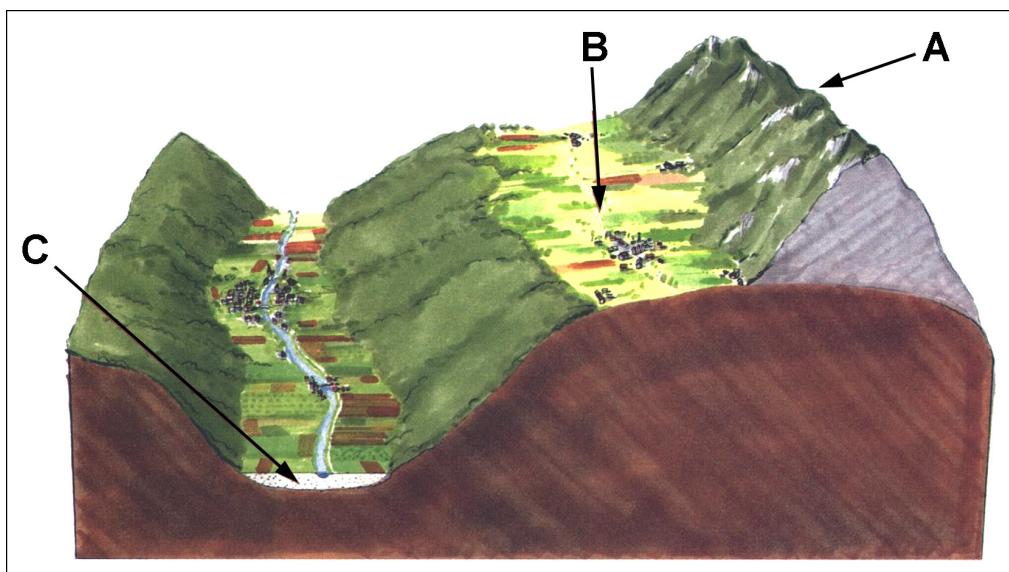
Terciar

Kvartar

(1 točka)

23. **Slika 2** prikazuje prerez skozi Posavsko hribovje. Ugotovite **kamninsko zgradbo Posavskega hribovja** tako, da **na črto napišete** eno od naštetih **skupin kamnin**.

Slika 2

(Vir: Senegačnik, J., Drobnjak, B., Otič, M., 1999: Živim v Sloveniji, delovni zvezek, str. 35. Modrijan. Ljubljana)

Glinavec in peščenjak

Apnenec in dolomit

Prod in pesek

Območje A: _____

Območje B: _____

Območje C: _____
(2 točki)

24. Zakaj **Ljubljanska termoelektrarna** kljub še neizčrpanim zalogam premoga v bližnjem Črnem revirju **uvaža premog** iz Indonezije?

(1 točka)

25. Napišite **kraj** v **Posavskem hribovju**, kjer so najbolj razvite spodaj naštete gospodarske dejavnosti, in za eno od njih opišite vzrok njenega razvoja.

Turizem: _____

Promet: _____

Papirna industrija: _____

Vzrok: _____

(3 točke)

PRAZNA STRAN